

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus XXXVIII. De Pœnitentiis, & Remissionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

TITULUS XXXVIII.

De Pœnitentiis, & Remissionibus.

SUMMARIUM.

1. Pœnitentia quid.
2. Confessio qualiter, quando, & cui faciendâ
3. Diaconus non est minister huius Sacramenti.
4. A casibus reservatis quis absolvat.
5. Pœnitentia qualis imponenda.
6. Medicorum circa hanc rem officium.
7. Communio sacra sumenda semel in anno.
8. Sacramenti huius necessitas.
9. Indulgentia seu Remissiones quod, & quis eas concedat.
10. An Concilium provinciale?
11. Absolutè concedit Summus Pont. limitate Cardinales & Episcopi.

Post vocas fori exterioris subjungitur de pœnis fori exterioris, quæ Pœnitentiæ nomine hoc loco veniunt. * Designat autem id vel actum pœnitentiæ, quo quis dolet se peccasse, puniens in se peccatum, *can. 4. dist. 3. de Pœnit.* vel etiam ipsum Pœnitentiæ Sacramentum; cujus tres partes, Contritio, Confessio, Satisfactio. *Trid. Sess. 14. c. 4. de Sacram. Pœnit.*

2 Confessio ore faciendâ, non per scripturam vel nuntium, ut traditur *can. Quem pœnitet dist. 1. de Pœnit.* Navarr. in *Manuali c. 21. n. 36.* Sit integra necesse est, *Navarr. c. 7. n. 1.* habens suas circumstantias adgravantes, de quo idem *Navarr. c. 6.* Eius minister est Sacerdos, & quidem proprius cui debet quilibet Christianus de commisso dolens peccata sua confiteri saltem semel in anno, *c. Omnis 12. h. 1.* Tempus quidem non est determinatum, quâvis propter communionem, quæ in Paschate fieri præcipitur, cum ad eam nullus impurâ conscientiâ accedere debeat, tunc obliget Confessionis præceptum. Si tamen aliquis habeat puram conscientiam, non tenetur de rigore confiteri. Dico, dolens; quia alias non foret salutaris confessio, ut rectè dicat *Pont. c. 5. h. 1.* non esse veram eorum pœnitentiam, qui dicunt se abstinere non posse, quamvis Confessionem veni admitti; eosque crebris pœ-

nitis ad pœnitentiam induci. Dico, proprio sacerdoti; quia Confessio est jurisdictionis spiritualis, ut non possit illi fieri, cui non est jurisdictionis, ut non proprio, *c. 4. h. 1. nisi ex licentia proprii, d. c. Omnis;* delegari enim potest, quæ sunt jurisdictionis, ut dictum sup. *de off. deleg. aut nisi privilegium tale concessum, sicuti Mendicantibus Ordinibus. Gl. in d. c. Omnis V. contra.* Idem attributum Societati huius Religiosis, ut aliorum pœnitentiam audiant citra licentiam Parochi.

Quæ An & Diaconus sic minister? R. Hæc videri potest, per *c. 2. sup. de fact. ubi dicitur* Diaconi; & Glossa *ibid.* etiam laico Confessionem factam in necessitate valet, per *can. Quem pœnitet, & can. Sacerdotum ubi dicitur* Verum de fide est, non nisi Sacerdotem esse ministrum huius Sacramenti, *Trid. Sess. 14. c. 4.* cum non nisi ad Episcopos & Sacerdotes pertineat clavium potestas. Nihil facit *d. c. 1.* ubi allegata per Glossam, quia in illis non dicitur Confessio facta laico aut etiâ Diacono esse sacramentalis, & proficere ad absolutionem, cum habet legitimum iudex; scilicet Sacerdos, sed potest ad indicandâ contritionem, quæ in reatu sufficit. Ad eod ut soli Deo facta Confessio sufficiat, si non sit Sacerdotis copiam, nisi tunc certant, & quæ etiam alteri non Sacerdoti licet aperiri secreta, ex causa spiritualis utilitatis.

Non est tamen omnis Sacerdos habens absolutionem, nisi habeat jurisdictionem ordinariam vel subdelegatam *Trid. Sess. 14. c. 7.* Quo modo à reservatis non rectè absolvetur alius, quam cui ea reservantur: excepto tamen mortis articulo. *Trid. Sess. 14. c. 7. no debet* proprii aut habentis eam jurisdictionem contingat non putatum mori. Hoc de Sacramento videatur latè *Navarr. in Manuali c. 1. de Tract. de Pœnit.*

Injungenda autem Pœnitentia à Sacerdote discreto & cauto pro personæ & peccati circumstantiis, qui more periti Medicus infundat vinum & oleum vulneribus sanantibus, *d. c. Omnis,* & pro gravitate peccati, *c. 1. h. 1.* ut coerceantur homines, ne absque disciplina & pœnæ timore prolabantur ad vitam Privata autem ea esse debet, ne maculam maxima contrahat pœnitens; nisi peccatum de iustis modi, ut correctio peccantis, & adhibita

aliorum publicam postulet, *c. eod. in 6. ubi DD.* Quæ quatenus citra solemnitatem fit, à quovis Sacerdote imponi potest non habente jurisdictionem super pœnitente. Solemnis ab Episcopo tantum in capite Quadragesimæ certis feratis imponi solita, de qua *dist. 50.* quæ hodie non frequentatur. Ut autem pœnitentia proficit, inuncta & acceptata est adimplenda, nisi excusetur impotentia, aut commutetur etiam per alium Confessarium, quod fieri posse tradit, Navarr. *c. 26. n. 22.*

6 Ad Pœnitentiam maximè ægroti monendi sunt, ut animæ salute curata, corporis sanitas facilius procedat. Quo modo injungitur Medicis ad ægrotos accedentibus, ut eos ad pœnitentiam hortentur, ipsi alias ab Ecclesiæ ingressu arcendi, *c. Infirmis 13. h. t.* in cujus fine eis sub anathemate interdicitur quidquam suadere ægroti pro salute corporis, quod tendat in animæ detrimentum. Vid Sanchez *ad Decal. lib. 3. c. 16.*

7 Jabetur quoque omnis Christianus, ubi ad discretionis annos pervenerit, semel saltem in anno, idque in festo Paschæ, & in propria parochia, mensam Domini accedere, & venerabilem Eucharistiam sumere, alias ab ingressu Ecclesiæ arcendus, & ad Ecclesiasticam sepulturam non admittendus, *d. c. Omnis.* Ubi nihil facit, quod defunctus allegetur Catholicus; nam Catholico non parenti, cum possit & liceat, hæc pœna est imposta: hæretico verò alia gravior est imposta, de qua sup. *de Hæres.* Posset tamen subesse causâ excusans, quæ prudenti arbitrio discernenda relinquatur.

Quod habet *c. quæsitum 7. h. t.* parentem, à quo filius in lecto oppressus obiit, esse irregularem, obtinet, quando culpa ei attribui potest, ut dictum sup. *de His qui filios occid. & declarat Suarez de Confur. disp. 43. sect. 4. n. 8.*

8 Porro Pœnitentia ad eam necessaria est, ut etiam tempore interdicti sit concedenda, una & vitæ, quod non denegatur ei, cui pœnitentia concessa, *c. Quod in re 11. h. t.* etiam damnatis ultimo supplicio ex gravissimo licet crimine, ut ait Covarr. *2. Var. c. 1. nu. 11.* ubi addit usum non observari, ut detur talibus Eucharistiæ Sacramentum, quem meritò alii imprecabant.

9 Altera hujus Rubr. parte agitur de Remif-

sionibus, quas vocant Indulgentias; quæ significant quendam juris relaxationem, cum minus severe, quam posset, cum aliquo agitur, Accommodatum est nomen ad significandam pœnæ temporalis Deo ratione peccati debitæ remissionem, facta extra Sacramentum per applicationem earum satisfactionem, quæ in communi Ecclesiæ thesauro continentur, ut tradit Trid. *Seff. 25. decreto de Indulgent.*

Concedit has omnibus Pontifex Rom. ex plenitudine suæ potestatis. Legati suæ legationis fines non excedunt, *c. fin. ubi Gl. sup. de Off. Legati;* nec Episcopi suum territorium *c. 4. Et pen. h. t.* Episcopo inferiores potestatem eas concedendi non habent nisi speciali privilegio impetrâint, *c. Accedentibus sup. de Excessib. Prælat.*

10 Q. An Concilio Provinciali adsit ea facultas? R. Ita posse videri, quod in eo sint Episcopi plures cum Archiepiscopo congregati, ut ista potestas non videatur deneganda congregatis, quæ est singulis. Verum cum nullibi id ipsum sit exprellum, verius est, Concilio non esse eam facultatem ut tali. Singuli qui in eo sunt, Episcopi, suâ potestate uti possunt ut singuli, non etiam per modum unius corporis.

11 Concedit verò quaslibet S. Pont. alii non nisi limitatas. Episcopi in consecratione sua centum dies non excedunt *Gl. in c. fin. eod. in 6.* In anniversario tantum quadraginta dies largiuntur, *c. Ex eo 14. h. t.* Cardinales ex vi suæ dignitatis non habent hanc potestatem, quia nullibi concessa invenitur; unde non concedunt indulgentias, nisi specialiter hoc iis sit indultum. De consuetudine tamen centum dierum indulgentias largiuntur. Navarr. *de Indulgent. Notab. 31. n. 17.* ubi plura hæc de re

Has ut quis consequatur, oportet onus propositum præcisè implere: Unde certo die aut modo faciendum, alio non rectè impleretur: & vivis concessæ non profunt mortuis, nec e contra, quia strictè interpretandæ.